

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาทัศนคติของครูผู้สอนในโรงเรียนเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3 ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้น ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 242 โรงเรียน รวมประชากรทั้งสิ้น 2,384 คน โดยแยกตามขนาดของโรงเรียนได้ ดังนี้

1.1.1 โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 1,393 คน

1.1.2 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 667 คน

1.1.3 โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 324 คน

รวม 2,384 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 121 โรงเรียน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 331 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด . 2543 : 40) ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น(Stratified Random Sampling) โดยมี ขั้นตอน ดังนี้

1.2.1 จำแนกโรงเรียนจากทั้งหมด 242 โรงเรียน ออกตามขนาดเป็น 3 ขนาด คือ โรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก

1.2.2 จำแนกครูผู้สอนทั้งหมดออกตามขนาดของโรงเรียนที่กำหนด

1.2.3 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) มาร้อยละ 50 (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 42) โดยสุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ 38 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 45 โรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็ก 38 โรงเรียน รวมทั้งหมด 121 โรงเรียน

1.2.4 คำนวณหากลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอนในโรงเรียนแต่ละขนาด โดยเทียบสัดส่วนได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนขนาดใหญ่ 193 คน โรงเรียนขนาดกลาง 93 คน โรงเรียนขนาดเล็ก 45 คน รวมทั้งหมด 331 คน รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดโรงเรียน	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนโรงเรียน	จำนวนครูผู้สอน	จำนวนโรงเรียน	จำนวนครูผู้สอน
ขนาดใหญ่	76	1,393	38	193
ขนาดกลาง	90	667	45	93
ขนาดเล็ก	76	324	38	45
รวม	242	2,384	121	331

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธธานี เขต 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 48 ข้อ ดังนี้

- 2.1 ด้านทักษะความรู้ความสามารถในการบริหารงาน จำนวน 12 ข้อ
- 2.2 ด้านคุณธรรมจริยธรรม จำนวน 12 ข้อ
- 2.3 ด้านภาวะผู้นำ จำนวน 12 ข้อ
- 2.4 ด้านบุคลิกภาพ จำนวน 12 ข้อ

3. การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือ มีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนที่พึงประสงค์ เพื่อกำหนดกรอบแนวคิด
2. ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง
3. ลงมือสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิด
4. นำแบบสอบถามเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษา ตรวจสอบความเหมาะสมเบื้องต้น
5. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษา แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คนตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามดังนี้
 - 5.1 นายพงษ์ศักดิ์ กองอาษา ก.ม. (การบริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยปลาโด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุขธรธานี เขต 3 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาเพื่อตรวจสอบความครอบคลุม ถูกต้องของเนื้อหา
 - 5.2 นายธนันต์ พิศขสวัสดิ์ กศ.ม. (ภาษาและวรรณคดี) ผู้อำนวยการโรงเรียนโคกศรีวิทยาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 2 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม ของข้อความที่ใช้
 - 5.3 นายสุรสิทธิ์ สิทธิอมร กศ.ม. (การวิจัยการศึกษา) ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเหล่าใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 3 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องมือ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของเครื่องมือและสถิติที่ใช้ในการวิจัย
6. ปรับปรุงแก้ไขตามผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะแล้วนำไปจัดพิมพ์
7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุขธรธานี เขต 3 จำนวน 30 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้ มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์

8. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 93 – 98) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .92

9. เมื่อได้แบบสอบถามที่มีค่าตามเกณฑ์และตรวจสอบความถูกต้องแล้วนำแบบสอบถาม ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3 เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

2. นำหนังสือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3 ไปเสนอต่อผู้บริหาร โรงเรียนเพื่ออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลครูผู้สอนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือ และแบบสอบถามไปยังครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยตนเอง และชี้แจงวัตถุประสงค์ รายละเอียดของการวิจัย เพื่อขอความร่วมมือในการให้ข้อมูล และนัดวันเวลาที่ จะเก็บรวบรวมข้อมูลคืน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด โดยตรวจสอบความครบถ้วน ถูกต้อง สมบูรณ์

2. ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถามเป็นรายข้อและรายด้าน ตามเกณฑ์ค่าคะแนนที่กำหนดไว้ คือ

ระดับที่คะแนน	ค่าคะแนนที่ให้
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

3. นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS For Windows (Statistical Package for the Social Sciences For Windows) เพื่อหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วแปลความหมายตามเกณฑ์การแปลค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 100)

- 4.51-5.00 หมายถึง ระดับคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์มากที่สุด
- 3.51-4.50 หมายถึง ระดับคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์มาก
- 2.51-3.50 หมายถึง ระดับคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ปานกลาง
- 1.51-2.50 หมายถึง ระดับคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์น้อย
- 1.00-1.50 หมายถึง ระดับคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์น้อยที่สุด

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way Analysis of Varian) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญจะทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยวิธีของ เชฟเฟ่ (Scheffe')

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

การวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 96)

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ร้อยละ (Percentage)

2.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X})

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F-test (One - way Analysis of Varian) และเมื่อพบความแตกต่าง ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe')